RISE RIKOSSEURAAMUSLAITOS

Asiantuntijakuuleminen HE 25/2026

Laura Saarinen

Yliopettaja

RSKK

4.5.2026

HE

- ”amk:uun lähtevät menetetään Riseltä”
- Majoituskustannukset 100 000 e
- Määräaikaisten määrä laskettu väärin (sisällytetty kokelaat)
- Strategisen joryn linjaus eri kuin HE:ssä (täysi palkka opiskelusta)
- Koulutuksen laadun heikentymistä ei huomioitu
- Ei ole kustannusneutraali

Nykytila

- Laurea-opiskelijat opiskelevat työn ohessa, useimmat jäävät Riselle töihin
- Majoituskustannukset 410 e/hlö (n. 70 000 e, 100 e/kk/hlö)
- Kustannuksia: hlöstön päivärahat (matkustus), to-ohjaajien resursointi, tietokoneet, ohjelmistot, lisenssit

Ongelmia

- Työssäoppimisessa olevat opiskelevat täydellä palkalla (strat.joryn päätös)
  - Työajan ulkopuolella → näytöt? Tietoturva yms.?
  - Kuinka paljon pitää olla opiskelijoita, jotta kannattavaa eikä kustannukset per opiskelija nouse liian korkeaksi?
- Laurea-yhteistyö vie budjetista 230 000 euroa → millä korvataan? → RSKK:n budjetti Risen budjetista n. 1 %
  - Ratkaisun perustelut puutteelliset
- Tällä hetkellä koulutettuja vartijoita ilman virkoja, HTV:t eivät riitä kokelaiden ottamiseen
- Tarve on väliaikainen → RSKK on aina vastannut tarpeeseen ja yrittänyt varoittaa ja varautua → ei kuunneltu
  - Vetovoima: muutamia opiskelijoita
  - Ennuste laskettu 0,8 suhdeluvulla, virkoja myönnetään 0,3 suhdeluvulla (tarve pienempi)
- Johtokunnan ja itsenäisen aseman lakkauttaminen huono idea
  - Objektiivisuus katoaa
  - Pelolla johtaminen läsnä → pelottava tilanne, jos valta keskittyy yhdelle virkamiehelle
  - Vastuualueen johtajalla ei ole pedagogista osaamista → myös OPS ja muu sisällöllinen jäisi tälle henkilölle → kestämätön ajatus
  - Oppilaitosstatus säilytettävä, jotta tutkintotodistuksella on arvoa

Kansainväliset suositukset, säännökset ja perusoikeusnäkökulma

- ✓ Uudistuksessa oppilaitosstatus katoaa, valta keskittyy yhdelle virkamiehelle
  - ✓ Johtoryhmä tulee säilyttää → varmistaa objektiivisuuden ja opiskelijoiden oikeusturva säilyy
  - ✓ Koulutukseen liittyvät linjaukset oltava pedagogiikan ammattilaisilla
- ✓ Koulutuksen laatu heikkenee → 27 vankilaa = 27 erilaista koulutusta
  - ✓ Työpaikkaohjaajilla ei nykyiselläänkään aikaa hoitaa tehtäväänsä, eivät ole pedagogiikan ammattilaisia, ei niin laajaa substanssiosaamista, että voisivat opettaa ”kaikkea”
- ✓ Opiskeluvalmiudet ja eriarvoistuvat opiskelijat
  - ✓ Menevätkö työssäoppijat viranhaussa edelle?
  - ✓ Koulusta tulevat kokelaat ovat huomattavasti valmiimpia alalle, mutta heillä ei ole samaa virkavastuuta → työssäoppimisväylän kautta tulevat toimivat ”täydellä” virkavastuulla heti ensimmäisestä päivästä alkaen, vaikka ei lainkaan teoreettista tai käytännön osaamista (tulevat ”pystymetsästä”)
- ✓ Ei ole ollut ongelmaa saada opiskelijoita maakunnista
- ✓ Koulutusjatkumo (vartija → sosionomi → maisteri → tohtori) katkeaa
- ✓ Ehdotettu uudistus ei vastaa kansainvälisiä suosituksia
  - ✓ Monessa maassa siirrytty takaisin lähiopetukseen → koulutuksesta tullut ”pyöröovi”
- ✓ Sisäänottoperusteiden eroavaisuus → toiset valintakokeen kautta (fyysinen testi, haastattelu yms.) → määräaikaiseen työsuhteeseen usein päädytään esim. siten, että vanhempi vankilassa töissä

Työpaikkaohjaajien näkemyksiä – olennaiset nostot

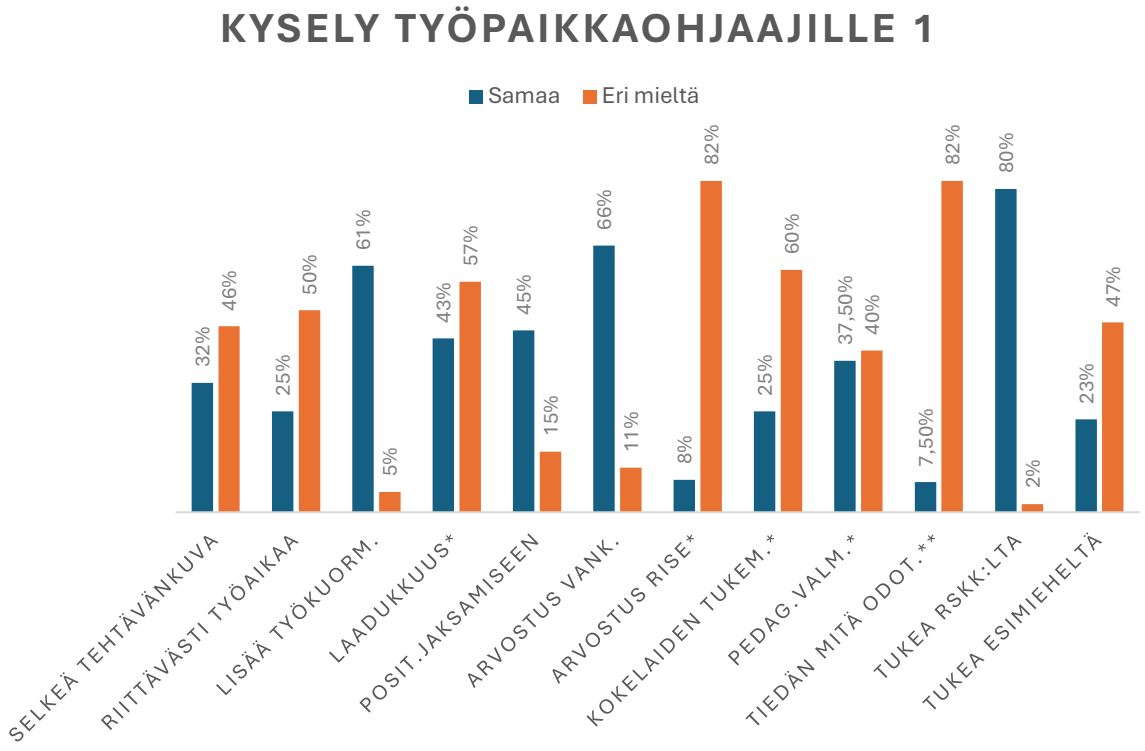

- Tällä hetkellä riittävästi työaikaa 25 % samaa mieltä tai täysin samaa mieltä
- 61 % kertoo ohjaamisen lisäävän työkuormaa (5 % eri mieltä)
- 0 % täysin samaa mieltä, että laadukas ohjaus mahdollista nykyresurssein
- 82 %:n mielestä Risen johto ei arvosta (kukaan ei täysin samaa mieltä arvostuksesta)
- Ei pedagogisia valmiuksia eikä mahdollisuutta kokelaiden tukemiseen (erityistä tukea tarvitsevat)

Työpaikkaohjaajien näkemyksiä – nostoja

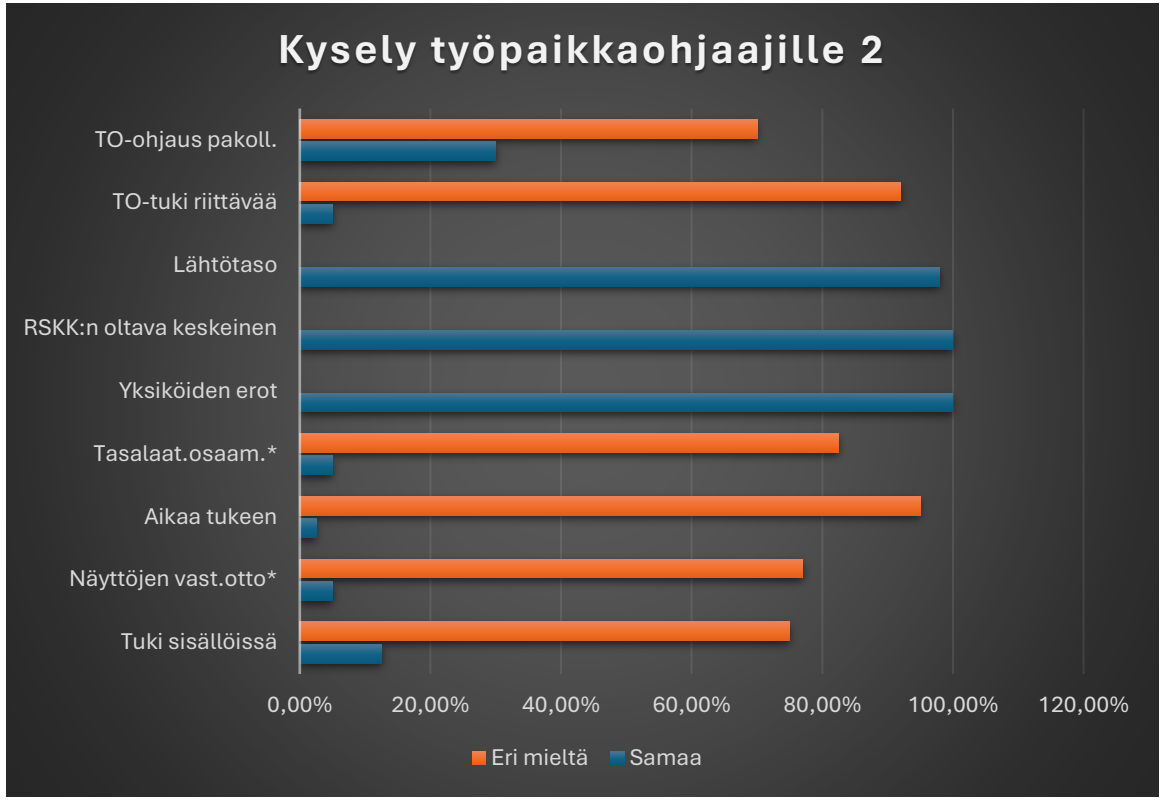

- Vain noin neljännes valmis jatkamaan to-ohjaajana, jos tehtävään määrätään ja vastuu lisääntyy
- 85 % sitä mieltä, että to-ohjaajan tuki ei ole riittävää, jos koulutus siirtyy työpaikalle
- Lähes 100 % huolissaan,että kokelaiden lähtötaso eriytyy uudistuksen myötä
- Lähes 100 % katsoo, että RSKK:n roolin oltava keskeinen laadun varmistamiseksi
- Lähes 100 % katsoo, että yksiköiden väliset erot vaikuttavat heikentävästi
- Yli 80 %:n mielestä tasalaatuinen osaaminen ei toteudu TO:ssa
- Lähes 100 % katsoo, ettei ole tarpeeksi aikaa kokelaiden tukemiseen, melkein 80 %, ettei aikaa näyttöjen vastaanottoon tai mahdollisuutta tukea substanssin oppimisessa